

Programmabegroting

2027

DOKWURK
Hendoweg 26
9101 PC Dokkum
Tel.nr. 0519 – 22 91 19

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Visie en beleidskader	4
3. Het financiële kader	12
4. Investeringsbeleid	14
5. Treasuryparagraaf	15
6. Verbonden partijen	17
7. Uitgangspunten en risico's op de begroting	18
8. Programmabegroting Dokwurk 2027	21
9. Meerjarenbegroting 2027-2030	23
10. Fictieve taakstelling Wsw en gemeentelijke bijdrage 2027-2030	24
Bijlagen:	
1. Ontwikkeling Rijksbudget 2027-2030	25
2. Specificaties Rekentool Berenschot – Cluster Participatie	26
3. Doelstellingen Dokwurk 2027	29
4. Organisatieschema Dokwurk	30
5. Bestuurssamenstelling	31
6. Arbobeleidsverklaring Dokwurk	32
7. Goedkeuring Algemeen Bestuur	34

1. Inleiding

Programmabegroting 2027

Bouwen aan een toekomstbestendig maatschappelijk ontwikkelbedrijf

Ook in de komende jaren werkt Dokwurk verder aan een duidelijke opgave: zoveel mogelijk mensen laten meedoen, ontwikkelen en waar mogelijk doorstromen naar passend werk. Dat doen we in een samenleving die verandert, in een arbeidsmarkt die onder druk staat en binnen een sociaal domein dat volop in beweging is. Juist in die context is het van belang om koersvast te blijven.

De programmabegroting is d.d. 13 april 2026 in het Dagelijks Bestuur van Dokwurk behandeld en zal na de inzagetermijn, rekening houdend met de zienswijze vanuit de gemeenten, op 1 juli a.s. aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd ter vaststelling.

Met deze programmabegroting geven wij richting aan de inzet van Dokwurk voor de komende jaren. Niet alleen in financiële zin, maar ook in maatschappelijke zin. Achter de cijfers schuilt immers onze dagelijkse praktijk: mensen die stappen zetten, medewerkers die perspectief bieden en gemeenten die samen met ons bouwen aan een inclusieve regio.

De afgelopen jaren heeft Dokwurk zich zichtbaar ontwikkeld. Door te investeren in kwaliteit, samenwerking en vernieuwing groeit onze betekenis voor inwoners, werkgevers en gemeenten. Tegelijkertijd zien we dat de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage een dalende trend heeft ingezet. Dat is niet vanzelfsprekend. Het laat zien dat de visie van onze deelnemende gemeenten – investeren in ontwikkeling, participatie en vertrouwen – zich uitbetaalt. In maatschappelijk resultaat, in een sterke uitvoeringsorganisatie én in een beheersbare financiële ontwikkeling.

Dat is iets om zuinig op te zijn. Tegelijkertijd vraagt het om blijvende aandacht. Want de opgaven waarvoor wij staan worden niet kleiner. De doelgroep verandert, ondersteuningsvragen worden complexer en de druk op het sociaal domein blijft groot. Juist daarom blijven wij bouwen aan een toekomstbestendig Dokwurk: het regionale maatschappelijke ontwikkelbedrijf dat klaar is voor de toekomst.

Deze programmabegroting 2027, inclusief een doorkijkje naar de meerjarenraming 2028-2030, laat zien hoe wij daar in invulling aan geven. Realistisch, verantwoord en met ambitie. Samen met onze gemeenten, medewerkers, partners en werkgevers zetten wij de ingezette lijn graag voort.

Hans van der Meulen
Directeur

Dokwurk, dat werkt voor jou!

2. Visie en beleidskader

Visie en missie

De visie en missie van het sociaal ontwikkelbedrijf Dokwurk zijn als volgt:

Visie

We hebben de ambitie om bij te dragen aan een omgeving waarin ieder mens, ongeacht achtergrond of capaciteit, de mogelijkheid krijgt zich verder te ontwikkelen en hierdoor meer grip op het leven krijgt. In onze professionele aanpak waarborgen we respect en gelijkwaardigheid en zorgen we ervoor dat iedereen de kans krijgt bij te dragen door werk, onderwijs en/of maatschappelijk participatie. Meedoen is niet alleen een recht maar ook een voorrecht. Dat koesteren we, omdat het ons en onze regio sterker maakt op weg naar een inclusieve samenleving waar welzijn en welvaart hand in hand gaan. Voor iedereen!

Missie

Samen met onze partners creëren we kansen en mogelijkheden voor de inwoners van de regio Noordoost Friesland om actief mee te kunnen doen in de samenleving. Als verbinder in de regio stellen we de medewerker en de deelnemer centraal en werken we samen vanuit een krachtig Dokwurk.

Het aanbod van Dokwurk varieert van opleiding en training, werk, activering en re-integratie, detachering/plaatsing bij een externe partij tot beschut werken.

Dokwurk werkt in opdracht van de gemeenten Dantumadiel, Noardeast-Fryslân en Schiermonnikoog op een bedrijfseconomische en sociaal verantwoorde wijze waarbij onze visie en missie steeds leidend zijn.

Beleidsvisie bestuur

Het bestuur is content met de transitie die Dokwurk maakt van sociaal werkbedrijf naar maatschappelijk ontwikkelbedrijf. Daar waar het klassieke Sociale Werkbedrijf zich vooral kenmerkte door een stabiele werkomgeving en gericht was op het behouden van medewerkers en detachering, richt de Participatiewet in Balans zich vooral op door- en uitstroom van medewerkers en deelnemers via ontwikkeling. Dit brengt een geheel andere dynamiek met zich mee en vraagt tevens een andere vorm van bedrijfsfinanciering.

Waarom Dokwerk bestaat

Omdat iedereen mee moet kunnen doen – op zijn of haar manier.

“Dokwerk maakt ontwikkeling voor iedereen mogelijk!”

Sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 is de werkpraktijk flink gewijzigd of volop in beweging. Zo is de Wsw-doelgroep bij Dokwerk reeds met 41% gekrompen. Circa 30% van deze krimp wordt opgevangen door instroom van medewerkers vanuit de doelgroepen beschut werken en (tijdelijk) LKS (BAB). Dokwerk ondersteunt inmiddels grote groepen deelnemers in het kader van re-integratie & activering en tevens in het kader van de nieuwe wet Inburgering. Gelijktijdig wordt het ook steeds duidelijker dat voor een grote groep mensen binnen het sociaal domein uitstroom naar regulier werk niet (of nog niet) haalbaar is. Voor deze mensen is uitstroom vooral gericht op passende maatschappelijke participatie onder ons motto “iedereen doet mee”.

Het managen van de krimp (gemiddeld 5-6% per jaar) van de klassieke Wsw omgeving en de doorontwikkeling van Dokwerk als het gaat om nieuwe dienstverlening voor nieuwe doelgroepen uit de Participatiewet, zal de komende jaren de agenda's blijven bepalen en vormt een grote uitdaging in de sector. Het aantal interne werkplekken bij Dokwerk zal naar verwachting dalen, maar daar staat tegenover dat de interne infrastructuur middels haar diverse leerlijnen een onmisbare ontwikkeltool is geworden, zodat de stap naar extern werken en “meedoen” (in welke vorm dan ook) daadwerkelijk kan worden gemaakt.

Dokwerk en haar gemeenten laten zien dat het mogelijk is deze uitdagingen het hoofd te kunnen bieden door de diverse doelgroepen binnen het Sociaal Domein (slim) met elkaar te verbinden en tevens door het ontwikkelen van nieuwe samenwerkingsconcepten.

Voorbeelden hiervan zijn de nieuwe opgezette samenwerkingsverbanden in het kader van WMO dagbesteding en de nieuwe wet Inburgering. Beide concepten zijn inmiddels volledig bij Dokwerk geïntegreerd. Met projecten als WerkStart (begeleiden van werk naar werk) en Meedoen (actief benaderen van alle bijstandsgerechtigden) anticipeert Dokwerk op de ontwikkelingen en sluit het aan bij de visie van gemeenten op de Participatiewet in Balans.

Het bestuur omarmt deze nieuwe samenwerkingsconcepten binnen de keten met gemeenten en acht deze ook noodzakelijk om een financieel gezond en sterk Dokwerk voor nu en in de toekomst te blijven waarborgen.

Het is hierbij ook van belang de positie van onze samenwerkingspartners en klanten te benoemen. Dokwurk is vooral een bedrijf van en voor de regio en speelt een belangrijke rol als het gaat om arbeidsmobiliteit voor mensen in de regio met een afstand tot werk. We ondersteunen mensen in de zoektocht naar passend werk (en inkomen) en vangen ze op als het even niet lukt. Dit kan alleen vanuit een goede samenwerking en verbinding met onze partners en klanten in de regio.

Dokwurk richt zich hierbij op alle mensen die een “steuntje in de rug” kunnen gebruiken als het gaat om welzijn, maatschappelijke participatie, ontwikkeling en indien mogelijk uitstroom naar regulier werk.

Ambitie

In het najaar van 2025 is begonnen met de uitwerking van een Koersplan 2026–2028 welke begin 2026 zal worden afgerond. Het MT heeft samen met haar bestuurders en beleidsmedewerkers van de deelnemende gemeenten de huidige situatie geanalyseerd en vanuit hier de koers en ambitie bepaald voor de komende jaren. Een koers die inzet op verdere verbreding van doelgroepen binnen het Sociaal Domein, maatwerk, met als doel ons verder te ontwikkelen van sociaal ontwikkelbedrijf naar een Maatschappelijk Ontwikkelbedrijf in 2028.

Daartoe zal Dokwurk haar aanbod verbreden, haar leerlijnen versterken, investeren in inclusieve technologie en bouwen aan duurzame samenwerkingen. Dokwurk verbindt daarmee werk, zorg, onderwijs en samenleving. Het bestuur onderkent ook het relatief zwakke economische klimaat in de regio Noordoost Friesland, en onderstreept hierbij het belang voor (indien mogelijk en verantwoord) behoud van werkgelegenheid in onze regio.

Dokwurk richt zich hierbij op alle mensen die een “steuntje in de rug” kunnen gebruiken als het gaat om welzijn, maatschappelijke participatie, ontwikkeling en indien mogelijk uitstroom naar regulier werk.

Met deze koers en ambitie bouwen we samen verder aan een toekomstbestendig Dokwurk. Een organisatie die niet alleen meebeweegt met de tijd, maar richting geeft. Een mooie uitdaging waarbij Dokwurk tevens de ambitie heeft om haar huidige koploperspositie te behouden en bij de landelijke top van best presterende sociale ontwikkelbedrijven in Nederland te behoren.

Dokwurk, dat werkt voor jou!

Hét maatschappelijk ontwikkelbedrijf
van Noordoost Fryslân – anno 2028

Onze maatschappelijke rol

- Eén loket voor werk, participatie en ontwikkeling
- Voor iedereen die een steuntje nodig heeft
- Uitvoerder van wettelijke regelingen, met oog voor mens en samenleving

Professioneel en toekomstbestendig

- Methodisch en data gedreven
- Technohub Inclusieve Technologie (TinT)
- Financieel gezond en wendbaar

Dokwurk 2028

Partner van gemeenten

Wat betekent dit voor jou?

- Een heldere route naar een passende plek
- Ontwikkeling op eigen tempo
- Werk, dagbesteding, leren en meedoen

Samen met werkgevers

- Duurzame matches mens en werk
- Inclusieve technologie en begeleiding
- Ontzorgen van werkgevers

Doelgroepen Dokwurk

Dokwurk richt zich binnen de kaders van het sociaal domein op alle mensen, die in relatie tot werk of maatschappelijke participatie, in welke vorm dan ook, een steuntje in de rug goed kunnen gebruiken. Vanuit de sociale indicatiestelling onderscheiden we de volgende doelgroepen:

1. Doelgroep Wsw (inclusief begeleid werken)	(regeling in afbouw)
2. Doelgroep (nieuw) beschut werken	indicatie loonwaarde 0-30%
3. Doelgroep LKS - Baan Afspraak Banen (BAB)	indicatie loonwaarde 30-80%
4. Doelgroep Meedoen, activering en re-integratie	(bijstand)
5. Doelgroep Inburgering	

Dokwurk is ingericht om de doelgroepen onder de Participatiewet, binnen de gegeven kaders, zo goed mogelijk te faciliteren. We zullen daarbij, afhankelijk van de volumeontwikkeling van de doelgroepen, steeds zorgvuldig naar de vorm, omvang en positie van ons ontwikkelbedrijf blijven kijken.

NEF Holding B.V.

Ter ondersteuning van haar bedrijfsvoering heeft Dokwurk in 2013 NEF Holding B.V. opgericht. Een holdingstructuur maakt het mogelijk in een ander, beter passend, risicoprofiel allianties aan te gaan met het bedrijfsleven en indien nodig passende bedrijfsvoeringinstrumenten in te regelen. NEF Holding B.V. is een 100% verbonden partij aan de gemeenschappelijke regeling Werk-/leerbedrijf Noardeast Fryslân (Dokwurk). Het bestuur en directievoering op de B.V. is belegd bij het bestuur en de directie van Dokwurk. Eind 2025 is één B.V. ingeregeld onder NEF Holding B.V., te weten:

- **NEF Askare B.V.** (NEF Holding B.V. is voor 100% aandeelhouder)

NEF Askare B.V. is in juli 2017 opgericht om dienstverbanden in het kader van de Participatiewet in te regelen. Daarnaast wordt NEF Askare B.V. ingezet voor het behartigen van tijdelijke dienstverbanden, intra-concern bij Dokwurk, ten behoeve van de flexibele schil.

Onderzoek toekomst Werkstart in 2026

"Toegankelijk zijn voor iedereen met een leer- of ontwikkelvraag in de regio Noordoost-Friesland. Dat is de doelstelling van Werkstart."

Werkstart is een regionaal leerwerkloket waar 4 gemeenten, werkgevers en partners samenwerken op thema's als talentontwikkeling, arbeidsmobiliteit en arbeidsmarktparticipatie.

Werkstart is in 2021 opgericht vanuit een project onder "De Versnellingsagenda"¹. De projectsubsidie die annex is met Werkstart stopt per eind 2026.

Op verzoek van onze deelnemende gemeenten zal Dokwurk in 2026 onderzoeken of een doorstart van Werkstart binnen de setting Dokwurk passend en mogelijk is.

De eventuele effecten hiervan zijn vooralsnog niet meegenomen in de Programmabegroting 2027 e.v.

¹ De Versnellingsagenda is een onderdeel van de Regio Deal Noordoost Fryslân voor de periode 2020-2025.

Maatschappelijke ontwikkelingen

De kabinetsformatie naar aanleiding van de Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober jl. is inmiddels afgerond. D66, VVD en CDA hebben een minderheidskabinet gevormd. Er wordt vanuit dit kabinet geen specifieke nieuwe koers met betrekking tot Sociale Ontwikkelbedrijven verwacht. Er zal naar verwachting worden voortgeborduurd op bestaand meerjarig SZW-beleid.

In dit beleid is de transitie naar een Toekomstbestendige Sociale Infrastructuur nadrukkelijk verankert. Dokwurk speelt hierop in via haar Koersplan 2026–2028 welke in samenspraak met onze bestuurders en beleidsmedewerkers van onze deelnemende gemeenten tot stand is gekomen.

Op woensdag 18 maart jl. zijn de gemeenteraadsverkiezingen gehouden en op het moment van schrijven is de formatie van de nieuwe gemeentebesturen in volle gang. Het is dan ook nog niet duidelijk wat de eventuele gevolgen hiervan zullen zijn voor het bestuur van Dokwurk voor de komende jaren.

Op 30 september 2025 is de Participatiewet in balans door de Eerste Kamer aangenomen. De Participatiewet in balans is een aanpassing van de huidige Participatiewet en is bedoeld om de bijstandsuitkering menselijker en eenvoudiger te maken. Met ruim 20 maatregelen, die per 1 januari 2026 grotendeels ingaan, wordt de balans hersteld tussen bestaanszekerheid, re-integratie en handhaving. Uitgangspunten zijn:

1. Meer maatwerk en menselijkheid
2. Minder harde sancties
3. Stimuleren van (gedeeltelijke) arbeid
4. Meer vertrouwen

De aanpassingen vragen tijd en zullen daarom gefaseerd worden ingevoerd. Ook op het vlak van doelmatigheid – werk en participatie – zal onder de nieuwe wet meer ruimte zijn voor maatwerk.

Veel mensen staan nog aan de zijlijn en veel mensen met een uitkering zijn niet bij machte om zonder de juiste ondersteuning uit te stromen naar regulier werk of maatschappelijke participatie. De roep om de infrastructuur rondom de Sociale Ontwikkelbedrijven te behouden en te moderniseren is daarom nog steeds aanwezig.

Dit besef dringt ook door in de landelijke politiek. Er worden vanaf 2025 rijksbudgetten vrij gemaakt om de infrastructuur te ondersteunen en er worden vanuit de sector ondersteuningsprogramma's aangeboden aan gemeenten en Sociale Ontwikkelbedrijven die helpen de gewenste sociaal maatschappelijke infrastructuur toekomstbestendig te maken.

Beleidsintentie Dokwurk

De komende jaren staan in het teken van bestaanszekerheid, inclusie en participatie en de opgave om hierin resultaten te behalen. Landelijke beleidsontwikkelingen zoals Participatiewet in Balans, de inzet op Meedoen en de toenemende aandacht voor preventie vragen om een integrale benadering. Gemeenten zoeken naar samenhang tussen werk, zorg en inkomen. De verwachting richting uitvoeringsorganisaties verschuift van taakgericht naar opgabegericht werken. Dit vraagt van Dokwurk een verbindende en regisserende rol.

Dokwurk staat mogelijk voor ingrijpende veranderingen. De arbeidsmarkt blijft structureel krap, gemeenten zoeken nieuwe vormen van samenwerking in het sociaal domein en de aandacht voor inclusieve technologie, jongeren en de groeiende begeleidingsbehoefte groeit. Voor Dokwurk betekent dit:

- verdere verbreding van doelgroepen;
- omgaan met toenemende complexiteit;
- borgen van financiële continuïteit;
- investeren in organisatiekracht en innovatie.

Onze ambitie is helder: Iedereen doet mee! We willen niet alleen de uitvoerder van wettelijke regelingen zijn, maar er zijn voor iedereen die een steuntje in de rug nodig heeft. Hét loket in Noordoost Fryslân voor Meedoen; werk, participatie en ontwikkeling. In onze positionering laten we de term 'sociaal ontwikkelbedrijf' los en zetten de stap vooruit, zoals bedoeld is met de doorontwikkeling naar een toekomstbestendige sociale infrastructuur. Dokwurk als hét maatschappelijke ontwikkelbedrijf van Noordoost Fryslân.

Dat betekent:

- **Ontwikkeling centraal**
Iedere inwoner volgt een passende route, van activering tot (regulier) werk.
- **Organisatiekracht versterken**
Investeren in leiderschap, processen, data en vakmanschap.
- **Slimme sociale infrastructuur**
Samenwerking intensiveren binnen het brede sociaal domein (Wmo, Wgs, jeugd, onderwijs).
- **Inclusieve technologie benutten**
Digitalisering gericht op toegankelijkheid en effectiviteit.
- **Duurzame bedrijfsvoering**
Financieel gezond blijven in tijden van Wsw-krimp en stijgende kosten.

Dokwurk kan dit doen vanuit een stevig fundament van vakmanschap, initiatief en respect, met menselijkheid en vernieuwing als onderscheidend vermogen, en vertrouwen als hoogste waarde. Want uiteindelijk gaat het om mensen. Om talent dat gezien wil worden. Om ontwikkeling die mogelijk moet zijn. Om werk dat waarde toevoegt – voor de samenleving én voor het individu.

Duurzaamheid en maatschappelijke impact

Duurzaamheid en maatschappelijke impact vormen een integraal onderdeel van de ontwikkeling van Dokwurk als maatschappelijk ontwikkelbedrijf. In het Koersplan 2026–2028 zijn deze thema's ondergebracht in het projectprogramma Duurzaamheid en Circulair werken. Vanuit dit projectprogramma werken wij aan een toekomstbestendige organisatie die bijdraagt aan sociale, economische en ecologische waarde in de regio.

In de afgelopen jaren heeft Dokwurk de Sustainable Development Goals (SDG's) gebruikt als kapstok voor haar maatschappelijke inzet en verantwoording. De onderliggende doelstellingen blijven onverminderd relevant en richtinggevend voor ons handelen. In de Koers 2026–2028 kiezen wij er echter voor om deze niet langer als afzonderlijk sturingskader te hanteren, maar te integreren binnen onze bredere ontwikkelopgave. Bestaande instrumenten, zoals de milieubarometer, blijven daarbij onderdeel van onze monitoring en verantwoording. Met deze benadering sluiten wij aan bij de ingezette koers van Dokwurk: minder sturen op afzonderlijke kaders, en meer werken vanuit samenhang, impact en continue ontwikkeling.

Via de kwartaalrapportages zal over de voortgang worden gerapporteerd aan het bestuur.

3. Het financiële kader

Financieel perspectief

Zoals ook in de inleiding en in voorgaande hoofdstuk reeds is aangegeven, is het op veel plaatsen onrustig in de wereld en dat geeft ook onzekerheid op de wereldwijde economie. De economische groei in 2025 was beter dan verwacht en is uitgekomen op 1,9%². Dat is meer dan in 2024, toen de economie met 1,1% groeide.

Op het moment van schrijven van deze begroting was de verwachting dat de economie in 2026 en 2027 respectievelijk met 1,4% en 1,1% verder zou gaan groeien maar de recente oorlog tussen Amerika/Israël en Iran en de hieruit voorkomende energiecrisis kan onze economie flink gaan schaden. In het zwaarste scenario dat De Nederlandsche Bank (DNB) onderzocht, val de economische groei in 2026 en 2027 met 0,8% terug in vergelijking met de eerdere ramingen. Het economisch perspectief voor de komende tijd laat zich dan ook niet of nauwelijks voorspellen.

Gemeenten worden naar verwachting per 2028 geconfronteerd met forse bezuinigingen op de rijksoverheidsmiddelen (het "uitgestelde ravijnjaar"). Dit zal naar verwachting op veel punten negatief uitwerken.

Ondanks deze zorgelijke signalen met betrekking tot rijksbudgetten voor gemeenten zijn deze bezuinigingen nog niet terug te zien in de septembercirculaire 2025 voor de budgetcomponenten voor Wsw, beschut werken, de doelgroep LKS en re-integratie. Met betrekking tot het sociaal domein is de verwachting dat vooral de Wmo en de Jeugdzorg het moet gaan ontgelden.

Kortom, de rijksbudgetten annex met de taken van Dokwerk lijken vooralsnog goed op niveau te blijven (zie ook bijlage 1).

Het financieel perspectief voor de komende jaren bij Dokwerk is vanwege dit gegeven relatief stabiel. De exploitatieruimte staat, vanwege krimp op de Wsw, wat onder druk maar het beeld voor de komende jaren blijft daarentegen wel relatief stabiel.

Voor de verwachte resultaten voor de periode van 2027 tot en met 2030 verwijzen wij u graag naar de meerjarenbegroting in hoofdstuk 9.

In de meerjarenbegroting zien we een trend van licht dalende baten en licht oplopende bedrijfskosten waardoor het resultaat uit bedrijfsvoering per saldo meer onder druk komt te staan. Dit wordt echter gecompenseerd door een verwacht gunstiger subsidieresultaat waardoor het resultaat voor gemeentelijke bijdrage voor de komende jaren relatief stabiel blijft.

De dalende baten komen voort uit de krimp van de (oude) Wsw doelgroep met circa 5-7% per jaar. Tevens wordt het aandeel beschut werken in de bezetting steeds groter waardoor het indervermogen vanuit dit gegeven (lees: mensen met een behoorlijke arbeidsbeperking) ook meer onder druk komt te staan.

De gestaag oplopende bedrijfskosten hebben met name te maken met het duurder worden van de organisatie op het vlak van het staf- en kaderpersoneel. De veranderende doelgroepen onder de Participatiewet doen een steeds groter appel op de begeleidingsintensiteit en daarnaast vraagt uitstroom van de (oude) doelgroep Wsw in toenemende mate om herbezetting vanuit de reguliere arbeidsmarkt. Deze ontwikkelingen zijn overigens niet specifiek voor Dokwerk. Dit is de tendens binnen de gehele sector.

² Bron CBS

Wij zijn ons bij Dokwerk bewust van deze ontwikkelingen en blijven hierop anticiperen. Opschaling, kaderverruiming en het zoeken naar nieuwe verdienmodellen zijn nodig om de efficiency te verbeteren en een financieel gezond Dokwerk voor nu en in de toekomst te kunnen blijven waarborgen.

Het beschikbare rijksbudget annex met de taken van Dokwerk bedraagt in 2027 circa 21 miljoen en loopt met de krimp van de Wsw gestaag terug naar circa 20,5 miljoen in 2030. Dit beeld is, na de herijking van het gemeentefonds per 2023, gunstiger dan voorheen en dat is, mede in het licht van de genoemde kostenstijgingen, goed nieuws. Voor Dokwerk blijft het zaak de volumes in de Wsw en de doelgroepen onder de Participatiewet zo goed mogelijk te monitoren, zodat de bedrijfsvoering zoveel mogelijk in de pas blijft lopen met het beschikbare rijksbudget.

Het rijksbudget voor de Wsw en nieuw beschut werken wordt jaarlijks toegekend via de Integratie Uitkering Sociaal Domein (IUSD). Het rijksbudget voor re-integratie en de doelgroep LKS is onderdeel van het cluster Participatie in de algemene uitkering en wordt gespecificeerd via een rekentool welke in opdracht van Cedris en Divosa jaarlijks beschikbaar wordt gesteld vanuit adviesbureau Berenschot. De specificaties voor onze deelnemende gemeenten inclusief inkoopgemeente Schiermonnikoog zijn opgenomen in bijlage 2.

Budgetverdeling

Met de ingang van de Participatiewet heeft Dokwerk afspraken met haar bestuur en gemeenten gemaakt over de wijze van financiering. Er is voor gekozen, annex aan de opdracht, het Wsw-budget, het budget voor de nieuwe doelgroepen beschut werken en LKS en het re-integratiebudget binnen Dokwerk te zien als een “ontschot” budget.

Met de herijking van het gemeentefonds per 2023 loopt de rijksbijdrage, met uitzondering van het begeleidingsbudget voor nieuw beschut werken, in grote lijnen in de pas met de realisatie en omvang van de diverse doelgroepen.

De budgetverdeling is voor de jaren 2027 tot en met 2030 opgenomen in bijlage 1 en vormt het uitgangspunt voor de begroting 2027 e.v.

Integraal begrotingstekort 2027

De begroting 2027 voor Dokwerk, zie hoofdstuk 8, gaat uit van een integraal tekort voor gemeentelijke bijdrage van **€ 685.000,-**.

Dit begrotingstekort is daarmee € 429.000,- gunstiger (!) dan eerder voor 2027 afgegeven via de programmabegroting van 2026. Deze gunstige ontwikkeling komt daarmee op een goed moment voor onze deelnemende gemeenten vanwege het eerder beschreven en verwachte (uitgestelde) “ravijnjaar 2028”.

Voor een uitsplitsing van dit tekort per deelnemende gemeente wordt verwezen naar hoofdstuk 10. De begroting is gebaseerd op de uitgangspunten voor Rijksfinanciering, zoals benoemd in hoofdstuk 7 en bijlage 1.

De verwachting is dat Dokwerk de komende jaren gestaag in haar bedrijfsomvang zal krimpen. Hier wordt voortdurend door Dokwerk op geanticipeerd en dit komt ook tot uitdrukking in de meerjaren-begroting.

4. Investeringsbeleid

De missie van Dokwurk is gericht op “meedoen in de maatschappij”. Hierbij vormt de interne infrastructuur een belangrijke leerwerktool binnen ons bedrijfsvoeringconcept en is dit tevens het vangnet voor mensen als het extern even niet lukt.

Investeringsen worden steeds getoetst aan de missie waarbij we relatief behoudend omgaan met investeringen. Investeringsen mogen, met uitzondering van vervangingsinvesteringen en investeringen ten behoeve van rendementsverbeteringen, niet leiden tot bovenmatige uitbreiding van de interne infrastructuur tenzij deze investeringen direct bijdragen aan de missie van Dokwurk en er sprake is van een verantwoord risicoprofiel.

Als uitgangspunt wordt er alleen geïnvesteerd als de investeringen worden afgedekt door opdrachten of dat de middelen nodig zijn om de continuïteit en effectiviteit van de huidige bedrijfsonderdelen voldoende te waarborgen. Investeringsen borgen zo de noodzakelijke continuïteit en omzet met in achtneming van een verantwoord risicoprofiel. De investeringen kunnen betrekking hebben op:

Gronden en terreinen	n.v.t.	
Voorzieningen op terreinen	20	jaar
Gebouwen	30-40	jaar
Gebouwen (verbouwingen)	max. 25	jaar
Installaties	5-10	jaar
Machines	5-10	jaar
Transportmiddelen	5-10	jaar
Inventarissen	5	jaar
Hard- en software	3	jaar

De investeringen worden afgeschreven op basis van reële, algemeen gehanteerde afschrijvings-termijnen (conform de financiële verordening (art. 212), zie ook tabel boven).

Investeringsbudget:

Voor boekjaar 2027 wordt, passend bij de omvang van de huidige Dokwurk activiteiten, een maximaal investeringsbudget voorgesteld van € 300.000,-. Let wel, dit budget is passend in relatie tot de reguliere bedrijfsvoering. Eventuele investeringen annex met huisvesting zijn niet inbegrepen. Dergelijke investeringen zullen altijd op basis van nadere planvorming aan het bestuur van Dokwurk worden voorgelegd.

Formalisering van het investeringskader vindt integraal plaats bij vaststelling van deze begroting door het Algemeen Bestuur. In het najaar van 2026 zullen de geplande investeringen voor 2027, voor zover mogelijk, nader worden gespecificeerd. Globaal wordt de volgende begroting per investerings-categorie aangehouden:

Begroting per investeringscategorie:		
Gronden en terreinen, Gebouwen	seperaat bestuurlijk besluit	
Voorzieningen op terreinen	5%	€ 15.000
Machines en Installaties	50%	€ 150.000
Transportmiddelen	25%	€ 75.000
Inventarissen	10%	€ 30.000
Hard- en software	10%	€ 30.000
Totaal:	100%	€ 300.000

Een investeringsbudget van € 300.000,- is voor ons bedrijf relatief laag, maar past bij de beleidsuitgangspunten (koersplan 206-2028) en het beheersen van de afschrijvingslasten nu en in de toekomst.

5. Treasury paragraaf

Algemeen:

Onder Treasury wordt verstaan het besturen en beheersen van de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Deze Treasury-paragraaf is opgenomen in het kader van de Wet fido (Wet financiering decentrale overheden).

Kasgeldlimiet:

De kasgeldlimiet heeft betrekking op het kunnen aantrekken van kort geld (rente typische looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet is, volgens de Wet fido, vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal (dat wil zeggen 8,5% van de lasten in de begroting). Na het vaststellen van de begroting blijft de kasgeldlimiet ongewijzigd.

Voor 2027 is voor Dokwurk, onder voorbehoud van goedkeuring van de begroting, de volgende kasgeldlimiet van toepassing:

Kasgeldlimiet (x € 1.000)	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Begrote lasten exclusief grondstoffen	29.371	28.896	28.132	27.970
Begroot grond- en hulpstoffen	1.525	1.492	1.460	1.429
Totaal begrotingsbedrag (= lasten in de begroting)	30.896	30.388	29.592	29.399
Percentage 8,5%	2.626	2.583	2.515	2.499

Renterisiconorm:

Het renterisico is in het kader van de wet fido omschreven als "de mate waarin het saldo van de rente-lasten van een openbaar lichaam verandert door wijzigingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente typische looptijd van een jaar of langer". Het renterisico dient te voldoen aan de renterisiconorm.

De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen als totaal niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mogen bedragen (begrotingstotaal = totaal van lasten in de begroting). Het doel van de renterisiconorm is om het renterisico bij herfinanciering te beheersen.

Renterisiconorm (x € 1.000)	T+1 2027	T+2 2028	T+3 2029	T+4 2030
1. Renteherzieningen	0	0	0	0
2. Aflossingen	500	500	500	500
3. Renterisico (1 + 2)	500	500	500	500
4. Renterisiconorm	6.179	6.078	5.918	5.880
5a. Ruimte onder de renterisiconorm (4 > 3)	5.679	5.578	5.418	5.380
5b. Overschrijding van de renterisiconorm (3 > 4)	nvt	nvt	nvt	nvt
<u>Berekening renterisiconorm:</u>				
4a. Begrotingstotaal	30.896	30.388	29.592	29.399
4b. Percentage	20%	20%	20%	20%
4. (= 4a x 4b) Renterisiconorm	6.179	6.078	5.918	5.880

Dokwurk heeft in maart 2020 een tweetal nieuwe langlopende leningen afgesloten bij de BNG-bank in relatie tot de nieuwe gerealiseerde huisvesting aan de Hendoweg 26 te Dokkum, als volgt:

Lening 1: 3 miljoen – looptijd 15 jaar rente 0,59%
Lening 2: 9 miljoen – looptijd 30 jaar rente 0,79%

De rentepercentages van beide leningen zijn vast voor de looptijd. De rentelasten zijn in de begroting verwerkt.

Rentevisie:

Dokwurk heeft begin 2020 een tweetal langlopende vastrentende leningen lopen. Het eventueel lenen van kort geld geschiedt binnen de kasgeldlimiet. Op deze laatste lening component loopt Dokwurk een (gering/laag) renterisico. Hiermee is in de begroting 2027 rekening gehouden.

Liquiditeitsrisico:

De liquiditeit bij Dokwurk vormt, ondanks de huidige gezonde balanspositie, een voortdurend aandachtspunt vanwege het integrale exploitatietekort voor gemeentelijke bijdrage en de vereiste aflossingen op leningen.

Om in de bedrijfsvoering te kunnen beschikken over voldoende liquide middelen is het nodig dat de deelnemende gemeenten de voorschotnota's in relatie tot het begrotingstekort en rijksbijdragen in het kader van de Participatiewet tijdig voldoen. Ten opzichte van de voorgaande jaren geeft dit geen wijziging.

Indien partijen gezamenlijk bovenstaande in acht nemen wordt verwacht dat we binnen de kasgeldlimiet steeds over voldoende liquide middelen kunnen beschikken.

Debiteurenrisico:

Het debiteurenrisico kan binnen Dokwurk als "normaal" worden beschouwd. De debiteurenbewaking verloopt via een vaste interne procedure. De debiteurenrisico's worden afgedekt door middel van een debiteurenvoorziening.

Wel wordt in relatie tot het debiteurenrisico opgemerkt dat Dokwurk op de bedrijfsonderdelen Industrie en Groepsdetachering relatief afhankelijk is van enkele grote opdrachtgevers (zie ook risicoparaagraaf). Deze klanten hebben een kredietlimiet passend bij de (hogere) omzet. Dit geeft in de praktijk een hoger debiteurenrisico, maar dit is passend bij de activiteiten.

Koers- en valutarisico's:

Niet van toepassing, alle transacties worden afgewikkeld in euro's.

Kengetallen:

In de onderstaande tabel zijn de voor Dokwurk van toepassing zijn de kengetallen opgenomen:

Begroting 2027 Kengetallen:	Werkelijk 2025	Int. Begroot 2026	Prog. Begroot 2027
Netto schuldquote	-4,7%	-1,1%	-1,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-4,7%	-1,1%	-1,9%
Solvabiliteitsratio	54,9%	53,9%	55,0%
Structurele exploitatieruimte	0,4%	-1,0%	-2,4%

6. Verbonden partijen

Dokwurk is georganiseerd in de gemeenschappelijke regeling Werk-/leerbedrijf NoardEast Fryslân (handelsnaam Dokwurk).

Parallel hieraan kent Dokwurk een hulpstructuur via NEF Holding B.V. De Gemeenschappelijke Regeling is enig aandeelhouder van NEF Holding B.V.

Het doel van NEF Holding B.V. is in een ander, beter passend, risicoprofiel allianties aan te gaan met het bedrijfsleven ter bevordering van de werkgelegenheid voor de doelgroepen van Dokwurk en tevens om passende instrumenten in te regelen ten behoeve van de bedrijfsvoering van Dokwurk.

NEF Holding BV participeert per 31 december 2025 in één B.V., te weten:

- ✓ 100% aandeelhouder in NEF Askare B.V.;

Eventuele risico's in relatie tot verbonden partijen worden opgenomen in de risicoparagraaf van de begrotingen en jaarverslagen van Dokwurk.

7. Uitgangspunten en risico's op de begroting

Algemeen:

- Dokwurk gaat in haar begroting uit van ongewijzigd beleid en voortzetting van gemaakte afspraken met haar gemeenten, zoals in de Gemeenschappelijke Regeling Werk-/leerbedrijf Noardeast Fryslân en aanvullende dienstverleningsovereenkomsten zijn verankerd.

De programmabegroting 2027 inclusief meerjarenraming gaat uit van de gemaakte afspraken dat het Wsw-budget, de budgetcomponenten ten behoeve van de nieuwe doelgroepen beschut werken en LKS en het re-integratiebudget, inclusief eventuele bijzondere- en incidentele budgetcomponenten annex met deze taken, volledig beschikbaar worden gesteld voor de exploitatie van Dokwurk.

Het rijksbudget voor de Wsw en nieuw beschut werken wordt jaarlijks toegekend via de Integratie Uitkering Sociaal Domein (IUSD). Het rijksbudget voor re-integratie en de doelgroep LKS is onderdeel van het cluster Participatie in de algemene uitkering aan gemeenten.

De rijksbudgetten annex met de taakvelden van Dokwurk worden jaarlijks gecommuniceerd via de mei- en septembercirculaires. Let wel, daarbij zijn de circularies van het desbetreffende boekjaar leidend als het gaat om de jaarlijkse definitieve budgetvaststelling voor Dokwurk.

Deze afspraken zijn in financiële zin uitgewerkt voor de jaren 2027-2030, zie bijlage 1, en verwerkt in deze begroting.

- In de begroting 2027-2030 is Dokwurk uitgegaan van de rijksbudgetten zoals opgenomen in de septembercircularie 2025, zie bijlage 1. Daarbij is in de programmabegroting 2027 uitgegaan van een **LPO-indexatie van 4%**. In de meerjarenraming 2027-2030 is uitgegaan van een LPO-indexatie van 3%.

Disclaimer: het niet of in onvoldoende mate indexeren van de rijksbudgetten vormt een nadrukkelijk risico op de begroting. Ook kunnen eventuele onvoorziene wijzigingen in de financierings-systeem van het Rijk de begroting (fors) beïnvloeden.

- De economische vooruitzichten voor 2026 en 2027 zijn op zijn minst onzeker. De onzekerheid wordt met name gevoed door de onrust in de wereld, waaronder de aanhoudende oorlog tussen Rusland en Oekraïne maar ook de recente Oorlog in het Midden-Oosten tussen Amerika/Israël en Iran welke inmiddels heeft geleid tot een wereldwijde energiecrisis die naar verwachting nog (lang) zal doorwerken.

De precieze impact voor Dokwurk laat zich moeilijk voorspellen. Wij maken daarom een nadrukkelijk voorbehoud op de begroting als het gaat om dergelijke onvoorziene ontwikkelingen.

Dokwurk opereert in de economisch relatief zwakke Noordoost Friese regio. Dit geeft inherent risico op (te) weinig (goed betaald) werk en passende detachingsmogelijkheden bij werkgevers. Hierbij is Dokwurk binnen de Industrie en Groepsdetachering afhankelijk van een beperkt aantal grote opdrachtgevers. Het wegvallen van één grote opdrachtgever vormt een nadrukkelijk omzetriskico.

VPB-plicht:

- Ingaande 2016 is een VPB-plicht (= vennootschapsbelastingplicht) voor overheidsorganisaties ingevoerd op activiteiten waarmee de overheid in concurrentie treedt met het bedrijfsleven. Vanuit de bedrijfsactiviteiten bij Dokwurk blijkt dat de uitvoering van re-integratie- en activerings-trajecten, werkzaamheden in het kader van Inburgering en verhuuractiviteiten kwalificeren als VPBplichtige activiteiten. De rest van de activiteiten valt onder de zogenaamde Wsw-vrijstelling.

- Op grond van de Wsw-vrijstelling kan een integrale vrijstelling van de VPB-plicht worden ontvangen. Dokwerk dient dit jaarlijks te monitoren. De vrijstelling is in 2023 inhoudelijk getoetst en ook met de belastingdienst afgestemd.

De verwachting is dat ook in 2027 een vrijstelling van VPB-plicht van toepassing zal zijn al komt de grens op deze vrijstelling vanwege de krimp op de Wsw wel steeds dichterbij. Om deze reden zijn de eventuele VPB-lasten niet in deze begroting verwerkt.

Exploitatiebijdrage buitengemeenten:

- Uitgangspunt van het DB is dat buitengemeenten een passende gemeentelijke bijdrage betalen in het exploitatietekort van Dokwerk (minimaal gelijk aan het begrotingstekort per Se). Zoals ook aangegeven in hoofdstuk 10 betreft dit een risicopost, aangezien buitengemeenten niet wettelijk zijn gehouden tot het betalen van een gemeentelijke bijdrage.
- In de begroting is onder de overige opbrengsten deze post opgenomen ad € 60.000,- (rekening houdend met het geschetste risico en kennis vanuit de (betaal)historie).

Loonkosten:

- In de begroting 2027 is voor wat de loonkosten Wsw en beschut werken betreft rekening gehouden met een overall loonstijging 4% vanuit de cao's en sociale premies. Loonstijgingen vormen een risico als het Rijk deze niet compenseert in de rijksbijdragen.
- Voor ambtelijke loonkosten en inhuur is in de begroting 2027 eveneens gerekend met een reguliere loonstijging van 4% (cao en overige looneffecten).

Flexibele schil op ambtelijk personeelsbestand:

- Bestuur en directie zijn overeengekomen dat Dokwerk een flexibele schil aan kaderpersoneel zal aanhouden van minimaal 10%. Dit om te kunnen blijven anticiperen op organisatieveranderingen. Alleen spilfuncties, behorende tot het functiehuis en vereist vanwege continuïteit, kunnen indien nodig worden omgezet naar een vast ambtelijk dienstverband.
- Voorlopig kan nog ruim aan dit uitgangspunt worden voldaan, zie ook specificaties met betrekking tot de personeelsbezetting in de meerjarenbegroting.

Groen detacheringen bij gemeenten:

- Dokwerk detacheert een relatief groot deel van haar Groenmedewerkers bij haar deelnemende gemeenten. Deze begroting gaat uit van continuering van deze samenwerking in de huidige vorm. Onvoorziene aanpassingen op volume (aantal mensen) en prijs vormen een risico op de begroting.

De uitdaging voor de komende jaren bij Groen is het zoveel als mogelijk opvangen van de krimp op de Wsw als gevolg van pensionering door herbezetting vanuit de nieuwe doelgroepen. Dokwerk speelt hier o.a. op in door inzet van haar "Groenacademy".

Begrote opbrengst Inburgering

- De opbrengst met betrekking tot Inburgering is voor 2027 geraamd op € 536.000,-. Deze omzet is ingaande 2026 verhoogd vanwege de dienstverlening op het vlak van maatschappelijke Inburgering.

Wij zien de opbrengst Inburgering deels als onzeker om reden dat de instroom van “nieuwkomers” zich moeilijk laat voorspellen. De instroom is in hoge mate afhankelijk van het landelijke migratiebeleid en tevens de beschikbaarheid van passende huisvesting.

Overige risico's en uitgangspunten:

- Voor overige risico's wordt verwezen naar de Treasury paragraaf hoofdstuk 5.
- Voor de overige uitgangspunten op de meerjarenbegroting wordt verwezen naar hoofdstuk 9.

Algemene reserve (weerstandsvermogen) & Solvabiliteit:

- Algemene reserve (= weerstandsvermogen) is bedoeld om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Voor een gezonde en financieel stabiele bedrijfsvoering is voor Dokwerk een solvabiliteit gewenst van minimaal 30%.

Per eind 2025 had Dokwerk een algemene reserve van € 4,12 miljoen. Daarnaast is er een bedrag van € 12,5 miljoen aan bestemmingsreserves welke zijn gereserveerd voor de financiering van specifieke omschreven doelen, zie onderstaande tabel.

1 Reserve t.b.v. organisatiewijzigingen en modernisering	473.000
2 Reserve hogere kapitaallasten (bouwdeel 2021)	2.564.000
3 Reserve verlofsaldi Wsw en Ambtenaren personeel	194.000
4 Reserve uitbreiding en goedkoper maken banenplan	1.017.000
5 Reserve beoogde nieuwbouw Hendoweg (Groen Academie e.d.)	1.700.000
6 Reserve nieuwbouw (uitbreiding) Hendoweg (bouwdeel 2024)	5.413.000
7 Reserve duurzaamheid	1.147.000
Totaal bestemmingsreserves	12.508.000

Het totale eigen vermogen zit per eind 2025 op € 16,6 miljoen op een balanstotaal van ruim € 30 miljoen.

De solvabiliteit zit daarmee op circa 54,9%. Let wel, dit is inclusief de bestemmingsreserves welke de komende jaren vanwege de overeengekomen bestemmingen zullen worden aangewend. De solvabiliteit zal op grond hiervan dan ook gestaag gaan afnemen.

Gebaseerd op alleen de algemene reserve zit de solvabiliteit per eind 2025 op circa 13,7%.

We zullen de komende jaren het eigen vermogen strak blijven monitoren, mede vanwege het verhoogde risicoprofiel als gevolg van de onrust in de wereld en ook vanwege de geplande terugloop van de bestemmingsreserves.

Risico's verbonden partijen:

- Met betrekking tot de verbonden partijen NEF Holding BV en NEF Askare BV, zie ook Hoofdstuk 6, zijn geen bijzondere risico's geïdentificeerd.

8. Programmabegroting 2027

RESULTAAT UIT BEDRIJFSVOERING (x € 1.000)	Werkelijk 2025	Int. Begroting 2026	Prog. Begroting 2027
Omzet Detachering	1.694	1.740	1.708
Omzet BAB	985	958	795 zie bijlage 1
Omzet Groen (incl. groen academie)	1.353	1.356	1.331
Omzet Industrie	3.511	3.041	2.986
Omzet Schoonmaak & Kantine	463	480	480
Omzet Re-integratie & Activering	2.740	2.774	2.934
Omzet Meedoen	195	203	211
Omzet Inburgering	287	515	536 incl. integratiecoaches per 2026
Omzet WMO Dagbesteding	307	319	334
Kostprijs grond- en hulpstoffen	1.315	1.266	1.525
ESF baten	0	0	0 wordt niet begroot!
Overige opbrengsten	531	404	410
Totaal netto opbrengst	10.751	10.524	10.199
Loonkosten ambtelijk personeel	5.512	6.046	6.077 loonindexatie 4%
Inhuur personeel	838	1.236	1.548
Totaal loonkosten ambtelijk personeel en inhuur	6.350	7.282	7.625 incl. integratiecoaches per 2026
Afschrijving, rente en huur	977	953	1.057
Overige bedrijfskosten	2.015	2.181	2.175
Directe kosten re-integratie	84	76	85
Totaal bedrijfskosten	3.076	3.210	3.316
Kosten Begeleid Werken	449	460	452
Rijksbijdrage Begeleid Werken	1.013	978	993 vlg. sept. circulaire 2025 + 4% LPO index
Resultaat Begeleid Werken Wsw	564	518	541
Resultaat uit bedrijfsvoering	1.889	550	-201
SUBSIDIERESULTAAT WSW en BESCHUT WERKEN (x € 1.000)	Werkelijk 2025	Int. Begroting 2026	Prog. Begroting 2027
Loonkosten Wsw	16.485	16.319	16.030 loonindexatie 4%
Overige kosten Wsw	653	656	692
Rijksbijdrage excl. Begeleid Werken*	16.281	15.456	15.696 vlg. sept. circulaire 2025 + 4% LPO index
Subsidieresultaat Wsw	-857	-1.519	-1.025
Begeleidingsgelden beschut werken	861	983	1.306 zie bijlage 1
Loonkosten beschut werken (= loon minus BUIG)	946	1.041	1.257
Saldo loonkosten nieuw beschut werken	-85	-58	49
Totaal Subsidieresultaat	-942	-1.577	-976
Mutatie bestemmingsreserve huisvesting	470	470	312 Aanpassing in 2026 o.b.v. BBV
Mutaties op reserves (onttrekking t.b.v. banenplan)	133	180	180 kostendekking banenplan
Integraal resultaat voor gemeentelijke bijdrage*	1.550	-377	-685
Gemeentelijke bijdrage vlg. Programmabegroting	946	1.076	685
Gem. aantal Se's Wsw	412,9	391,4	369,7
Waarvan in Begeleid Werken	24,2	23,3	22,0
Te verlonen Se's	388,8	368,1	347,7
<u>Opbouw nieuwe doelgroepen:</u>			
Beschut werken (ult. jaar) - basis 31 uren	95	104	121 regel 3 Wsw uit 1 beschut werken terug
Doelgroep BAB (LKS) banen - regulier (ult. jaar)	178	175	175
Doelgroep BAB (LKS) banen - intern Dokwerk (ult. jaar)	12	15	15
Bezetting ontwikkelbanen (banenplan)	15	15	20
Aanmelding nieuwe cliënten activering en re-integratie	344	350	350
Aantal fte ambtelijk personeel (ult. jaar)	64,7	65,7	61,3
Aantal fte inhuur (flex)	10,2	15,2	17,3
Totaal fte (niet gesubsidieerd)	74,9	80,9	78,6 2027: incl. 2 vacatureruimte
Percentage in flex dienstverband ult. Jaar	13,6%	18,7%	22,0%
Ziekteverzuimpercentage Wsw en beschut werken	13,5%	13,5%	13,5% Trend sector is omhoog vanwege leeftijd

Begrote Balans

(Per ultimo boekjaar x € 1.000,-)

ACTIVA	Werkelijk 2025	Int. Begroot 2026	Begroot 2027
Vaste activa			
materiele vaste activa*	16.785	16.133	15.381
financiële vaste activa	200	200	200
Totaal vaste activa	16.985	16.333	15.581
Vlottende activa			
voorraden	66	70	70
vorderingen*	12.612	10.788	10.148
liquide middelen	572	700	625
overlopende activa	73	70	70
Totaal vlottende activa	13.323	11.628	10.913
TOTAAL ACTIVA	30.308	27.961	26.494
PASSIVA			
Eigen vermogen			
algemene reserve	4.154	4.154	4.154
bestemmingsreserve	12.474	10.908	10.416
Totaal eigen vermogen	16.628	15.062	14.570
Voorzieningen			
voorzieningen	1.750	1.657	1.624
Vaste schulden			
langlopende schulden (leningen)	9.500	9.000	8.500
Netto-vlottende schulden			
overige schulden	1.729	1.700	1.500
schuld aan kredietinstellingen	-		-
Overlopende passiva	701	542	300
TOTAAL PASSIVA	30.308	27.961	26.494

9. Meerjarenbegroting 2027-2030

RESULTAAT UIT BEDRIJFSVOERING (x € 1.000)		Begroot				
	2027	2028	2029	2030		
Omzet Detachering	1.708	1.646	1.555	1.514	krimp Wsw vlg. blijfkansen + incl. Raderwerk + index2% (gedempt)	
Omzet BAB	795	721	779	831	rijksbudget, zie bijlage 1	
Omzet Groen (incl. groen academie)	1.331	1.295	1.236	1.215	krimp Wsw vlg. blijfkansen + index3%	
Omzet Industrie	2.986	2.988	2.935	2.970	krimp Wsw vlg. blijfkansen + index 3%, herbezetting beschut werk	
Omzet Schoonmaak & Kantine	480	480	480	480	omzet vasthouden met herbezetting uit trajecten e.d.	
Omzet Re-integratie & Activering	2.934	3.028	3.186	3.350	rijksbudget, zie bijlage 1	
Omzet Meedoen	211	219	228	237	Meedoen structureel + prijsindexatie 4%	
Omzet Inburgering	536	557	579	602	instroom onzeker, incl. integratiecoaches + indexatie 4%	
Omzet WMO Dagbesteding	334	347	361	375	begroot op 50 plekken WMO, 90% bezetting + indexatie 4%	
Kostprijs grond- en hulpstoffen	1.525	1.492	1.460	1.429	gestage kostenbesparing 5%/jaar annex met krimp Industrie	
ESF baten	0	0	0	0	niet bekend -> niet begroten	
Overige opbrengsten	410	418	427	435	index2%, aanname: Raderwerk structureel	
Totaal netto opbrengst	10.199	10.207	10.078	10.344		
Loonkosten ambtelijk personeel	6.077	6.300	6.426	6.554	zie verloop onder + loonindex2%	
Loonkosten inhuur	1.548	1.396	1.330	1.357	zie verloop onder + loonindex2%	
Totaal loonkosten ambtelijk personeel & inhuur	7.625	7.695	7.756	7.911		
Afschrijving, rente en huur	1.057	1.053	1.049	1.045	aflaop rente ca. € 3,5k per jaar	
Overige bedrijfskosten	2.175	2.137	2.098	2.058	index3% + doelstelling gestaag kostenbesparing!	
Directe kosten re-integratie	85	88	90	93	afgestemd op volume trajecten, zie onder + index 3%	
Kosten Begeleid Werken	452	439	419	412	index3% kostprijs BW	
Rijksbijdrage Begeleid Werken	993	966	922	906	index3% rijksbijdrage + krimp Wsw BW	
Resultaat Begeleid Werken Wsw	541	527	503	494		
Resultaat uit bedrijfsvoering	-201	-239	-413	-269	Bedrijfsresultaat loopt terug vanwege krimp Wsw	
SUBSIDIERESULTAAT Wsw (x € 1.000)		Begroot				
	2027	2028	2029	2030		
Loonkosten Wsw	16.030	15.441	14.590	14.208	index2% (gedempt) + krimp op de Wsw, zie volume onder	
Overige kosten Wsw	692	673	642	631	krimp Wsw vlg. blijfkansen + 3% index	
Rijksbijdrage excl. begeleid werken	15.696	15.268	14.568	14.325	index3% rijksbijdrage + krimp op de Wsw	
Subsidieresultaat Wsw	-1.025	-846	-664	-514		
Begeleidingsgelden beschut werken	1.306	1.062	1.141	1.220	rijksbudget, zie bijlage 1	
Kosten inhuur beschut werken (= loon minus LKS)	1.257	1.370	1.488	1.612	realisatie beschut werken x gem. kosten - basis 31 uren	
Saldo loonkosten nieuw beschut werken	49	-308	-347	-392		
Totaal Subsidieresultaat	-976	-1.154	-1.011	-906	Subsidieresutaat gunstiger vanwege lagere volume Wsw	
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0		
Onttrekking aan reserves	492	492	492	492	egalisatie nieuwbouw en vrijval banenplan	
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage*	-685	-900	-932	-682	Let op: financiering banenplan t/m ca. 2029!!	
Fictieve taakstelling Se's Wsw (incl. buitengemeenten)	369,7	349,1	323,4	308,7		
Waarvan in begeleid werken	22,0	20,8	19,2	18,4		
Te verlonen Se's	347,7	328,3	304,1	290,4		
Krimp Wsw (oud) in %	-5,6%	-5,6%	-7,4%	-4,5%	krimp vlg. blijfkansen, zie sept. circulaire 2025	
Opbouw nieuwe doelgroepen:						
Beschut werken (ult. jaar) - basis 31 uren	121	128	135	142	Vg. richtlijn "1 op 3" herbezetting verloop Wsw	
Doelgroep BAB (LKS) banen - regulier (ult. jaar)	175	175	175	175	verwacht stabiel vanwege max. 3 jr. begeleiding	
Doelgroep BAB (LKS) banen - intern Dokwerk (ult. jaar)	15	15	15	15		
Bezetting ontwik kelbanen (banenplan)	20	20	20	20	Let op: financiering banenplan t/m ca. 2029!!	
Totaal volume begroot:	331	338	345	352		
Aantal re-integratie & activeringstrajecten	350	350	350	350	afhankelijk van de arbeidsmarkt, verwacht stabiel	
Totaal rijk sbudget beschikbaar Dokwerk (x € 1.000)	21.082	20.760	20.395	20.496	vlg. sept.circ. 2025, excl. indexering zie bijlage 1	
Aantal fte ambtelijk personeel (ult. jaar)	61,3	62,3	62,3	62,3	natuurlijk verloop + herbezetting uit flex	
Aantal fte inhuur (flex)	17,3	15,3	14,3	14,3	passend beleid op eventuele krimp	
Totaal	78,6	77,6	76,6	76,6		
Percentage in flex dienstverband ult. jaar	22,0%	19,7%	18,6%	18,6%		

10. Fictieve taak Wsw & gemeentelijke bijdrage 2027-2030

Fictieve taakstellig Wsw

Bron: IU Sociaal Domein, blijfkansen. Versie sept. 2025

Berekening fictieve taakstelling in Se's	2027	2028	2029	2030
Dantumadiel incl. buitengemeenten*	122,8	114,4	105,1	98,2
Noardeast-Fryslân	246,8	234,7	218,2	210,6
Totaal Se's	369,7	349,1	323,4	308,7
Krimp begroot (bron: blijfkansen sept. circulaire 2025)	-5,6%	-5,6%	-7,4%	-4,5%
*) begroot aantal Se's vanuit buitengemeenten	23,7	22,4	20,7	19,8

Gemeentelijke bijdrage aan Dokwurk

In €	2027	2028	2029	2030
Begrotingstekort, zie Hoofdstuk 9.	€ -684.963	€ -900.136	€ -931.939	€ -682.421
Verdeelsleutel Wsw - Se's:				
Dantumadiel	28,7%	28,2%	27,9%	27,1%
Noardeast-Fryslân	71,3%	71,8%	72,1%	72,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aandeel exploitatietekort per gemeente	2027	2028	2029	2030
Dantumadiel	€ -196.300	€ -253.428	€ -259.928	€ -185.074
Noardeast-Fryslân	€ -488.663	€ -646.708	€ -672.010	€ -497.347

Buitengemeenten

De gemeentelijke bijdrage van buitengemeenten is in de begroting van Dokwurk opgenomen als "overige opbrengst". Dit is een risicopost om reden dat buitengemeenten niet (bij wetgeving) verplicht zijn een gemeentelijke bijdrage te betalen.

Bijlage 1: Ontwikkeling rijksbudget 2027-2030

Integratie Uitkering Sociaal Domein

Bron: septembercirculaire 2025 IUSD

WSW + component Sociale Infrastructuur	2027	2028	2029	2030
Dantumadiel	€ 5.329.852	€ 5.115.417	€ 4.862.305	€ 4.693.101
Noardeast-Fryslân	€ 10.715.937	€ 10.505.933	€ 10.098.551	€ 10.072.757
Schiermonnikoog	€ 1.597	€ 1.710	€ 1.823	€ 1.946
Totaal:	€ 16.047.386	€ 15.623.061	€ 14.962.680	€ 14.767.805

Nieuw begeleiding - ex Wsw beschut werk	2027	2028	2029	2030
Dantumadiel	€ 156.543	€ 134.784	€ 143.075	€ 152.628
Noardeast-Fryslân	€ 377.310	€ 324.865	€ 344.848	€ 367.872
Schiermonnikoog	€ 15.545	€ 12.597	€ 12.628	€ 12.667
Totaal:	€ 549.398	€ 472.245	€ 500.552	€ 533.167

Totaal:	16.596.784	16.095.306	15.463.231	15.300.972
----------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Algemene middelen - Cluster Participatie

Bron: septembercirculaire 2025

*** Budgetten herleid met rekentool "Uitsplitsing budgetten cluster Participatie" (Berenschot). Vertaling naar functionele indeling! ***

Begeleiding LKS	2027	2028	2029	2030
Dantumadiel	€ 475.981	€ 502.074	€ 535.448	€ 566.176
Noardeast-Fryslân	€ 1.069.412	€ 1.128.037	€ 1.203.019	€ 1.272.057
Schiermonnikoog	€ 6.182	€ 6.520	€ 6.954	€ 7.353
Totaal:	€ 1.551.575	€ 1.636.631	€ 1.745.421	€ 1.845.586

Re-integratie	2027	2028	2029	2030
Dantumadiel	€ 907.729	€ 936.271	€ 984.581	€ 1.034.311
Noardeast-Fryslân	€ 2.007.156	€ 2.072.320	€ 2.181.406	€ 2.293.691
Schiermonnikoog	€ 18.542	€ 19.291	€ 20.461	€ 21.665
Totaal:	€ 2.933.427	€ 3.027.882	€ 3.186.448	€ 3.349.667

Totaal rijksbudget:	€ 21.081.786	€ 20.759.819	€ 20.395.100	€ 20.496.225
----------------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Fictieve taakstelling Wsw in Se's	369,7	349,1	323,4	308,7
Krimp Wsw in % per jaar - schatting basis blijfkansen	-5,6%	-5,6%	-7,4%	-4,5%
Vaste bijdrage per Se (in €)	€ 43.140	€ 44.443	€ 45.913	€ 47.435
Indexatie Wsw bedrag	3,3%	3,0%	3,3%	3,3%
Budget Wsw	15.946.767	15.515.324	14.847.813	14.645.187
Budget Wsw + component Sociale Infrastructuur	16.047.386	15.623.061	14.962.680	14.767.805

Nieuwe doelgroepen - beschut werk en LKS	2.100.973	2.108.876	2.245.973	2.378.753
Landelijk ingroeipad beschut werken	13.600	14.400	15.300	16.200
Verplichte taakstelling SZW beschut werken - Dokwurk gemeenten	38	41	44	47
Begrote realisatie beschut werken Dokwurk (basis 31 uren / baan)	121	128	135	142
Rekenveronderstelling beschut werken (per fte 36 uren)	12.545	12.597	12.628	12.667
Budget benodigd voor begeleiding beschut werken	1.306.039	1.387.385	1.466.918	1.547.802
Budget resterend voor begeleiding LKS	794.934	721.492	779.055	830.952
Rekenveronderstelling BAB (LKS) banen	4.600	4.600	4.600	4.600
Indicatie aantal trajecten LKS begeleiding	173	157	169	181

Re-integratie & Activering	2.933.427	3.027.882	3.186.448	3.349.667
Trajectprijs per client per jaar (prijspeil 2027, index 4%)	7.355	7.355	7.355	7.355
Indicatie aantal trajecten re-integratie & activering (lopend & nieuw)	399	412	433	455

Bijlage 2: Specificaties rekentool Berenschot - Cluster Participatie

Dantumadiel

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A. Bedragen per eenheid (exclusief uitkeringsfactor):						
bijstandsontvangers	€ 5.192	€ 5.129	€ 5.146	€ 5.131	€ 5.141	€ 5.149
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	€ 1.050	€ 1.037	€ 1.041	€ 1.038	€ 1.040	€ 1.042
huishoudens met een laag inkomen met drempel	€ 357	€ 352	€ 354	€ 353	€ 353	€ 354
loonkostensubsidie	€ 5.192	€ 5.129	€ 5.146	€ 5.131	€ 5.141	€ 5.149
B. Uitkeringsfactor	1,49	1,49	1,53	1,58	1,62	1,68
C. Bedragen per eenheid inclusief uitkeringsfactor (A x B)						
bijstandsontvangers	€ 7.715	€ 7.642	€ 7.895	€ 8.092	€ 8.344	€ 8.625
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	€ 1.561	€ 1.546	€ 1.597	€ 1.637	€ 1.688	€ 1.745
huishoudens met een laag inkomen met drempel	€ 530	€ 525	€ 542	€ 556	€ 573	€ 593
loonkostensubsidie	€ 7.715	€ 7.642	€ 7.895	€ 8.092	€ 8.344	€ 8.625
D. Aantal eenheden:						
bijstandsontvangers	397	400	404	408	413	421
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	189	207	226	247	270	295
huishoudens met een laag inkomen met drempel	2.259	2.253	2.273	2.295	2.316	2.338
loonkostensubsidie	77	83	88	94	99	105
E. Basisbedragen per maatstaf (A x D):						
bijstandsontvangers	€ 2.061.148	€ 2.053.394	€ 2.076.627	€ 2.092.150	€ 2.123.174	€ 2.166.348
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	€ 198.490	€ 214.777	€ 235.377	€ 256.252	€ 280.647	€ 307.071
huishoudens met een laag inkomen met drempel	€ 805.945	€ 793.869	€ 803.945	€ 809.021	€ 818.210	€ 827.041
loonkostensubsidie	€ 399.769	€ 423.476	€ 453.581	€ 481.501	€ 511.033	€ 540.517
Totaal basisbedrag cluster Participatie*	€ 3.465.353	€ 3.485.516	€ 3.569.530	€ 3.638.924	€ 3.733.064	€ 3.840.977
F. Totaalbedragen per maatstaf (C x D):						
bijstandsontvangers	€ 3.062.866	€ 3.059.558	€ 3.185.546	€ 3.299.320	€ 3.445.912	€ 3.628.633
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	€ 294.956	€ 320.018	€ 361.068	€ 404.109	€ 455.490	€ 514.344
huishoudens met een laag inkomen met drempel	€ 1.197.634	€ 1.182.864	€ 1.233.252	€ 1.275.827	€ 1.327.955	€ 1.385.294
loonkostensubsidie	€ 594.057	€ 630.979	€ 695.793	€ 759.327	€ 829.406	€ 905.365
Totaalbedrag cluster Participatie*	€ 5.149.514	€ 5.193.418	€ 5.475.658	€ 5.738.583	€ 6.058.763	€ 6.433.637
G. Bedrag per eenheid voor vertaling naar functioneel						
Uitvoeringsbudget per bijstandsgerechtigde	€ 4.479	€ 4.360	€ 4.444	€ 4.403	€ 4.433	€ 4.438
Uitvoeringsbudget per verstrekte loonkostensubsidie	€ 2.081	€ 2.026	€ 2.065	€ 2.046	€ 2.059	€ 2.062
Begeleidingsbudget per verstrekte loonkostensubsidie	€ 5.442	€ 5.299	€ 5.401	€ 5.350	€ 5.386	€ 5.393
Re-integratie doelgroepenregister	€ 1.522	€ 1.482	€ 1.510	€ 1.496	€ 1.506	€ 1.508
Re-integratiebedrag per bijstandsontvanger	€ 1.414	€ 1.377	€ 1.403	€ 1.390	€ 1.400	€ 1.402
Minimabedrag lage inkomens	€ 517	€ 503	€ 513	€ 508	€ 512	€ 512
Minimabedrag per bijstandsontvanger	€ 1.630	€ 1.587	€ 1.618	€ 1.603	€ 1.614	€ 1.616
H. Vertaling naar functionele indeling**						
Uitvoering	€ 1.938.218	€ 1.912.986	€ 1.975.255	€ 1.987.174	€ 2.035.375	€ 2.083.807
Begeleiding	€ 419.062	€ 437.499	€ 475.981	€ 502.074	€ 535.448	€ 566.176
Re-integratie	€ 849.093	€ 858.000	€ 907.729	€ 936.271	€ 984.581	€ 1.034.311
Programma en apparaat minimele	€ 1.815.163	€ 1.769.237	€ 1.819.060	€ 1.819.642	€ 1.851.516	€ 1.877.318
Marge	€ 127.977	€ 215.696	€ 297.632	€ 493.421	€ 651.843	€ 872.026
Totaal cluster participatie in lopende prijzen	€ 5.149.514	€ 5.193.418	€ 5.475.658	€ 5.738.583	€ 6.058.763	€ 6.433.637
Totaal in prijzen van 2025 (exclusief marge)	€ 5.021.537	€ 4.977.722	€ 5.178.026	€ 5.245.162	€ 5.406.919	€ 5.561.611

(*) exclusief integratie- en decentralisatie-uitkeringen

(**) de bedragen in de rijen 49 t/m 52 luiden in constante prijzen van 2025. Het totaal bedrag in rij 54 is in lopende prijzen.

Noardeast-Fryslân

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A. Bedragen per eenheid (exclusief uitkeringsfactor):						
bijstandsontvangers	€ 5.192	€ 5.129	€ 5.146	€ 5.131	€ 5.141	€ 5.149
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	€ 1.050	€ 1.037	€ 1.041	€ 1.038	€ 1.040	€ 1.042
huishoudens met een laag inkomen met drempel	€ 357	€ 352	€ 354	€ 353	€ 353	€ 354
loonkostensubsidie	€ 5.192	€ 5.129	€ 5.146	€ 5.131	€ 5.141	€ 5.149
B. Uitkeringsfactor						
	1,49	1,49	1,53	1,58	1,62	1,68
C. Bedragen per eenheid inclusief uitkeringsfactor (A x B)						
bijstandsontvangers	€ 7.715	€ 7.642	€ 7.895	€ 8.092	€ 8.344	€ 8.625
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	€ 1.561	€ 1.546	€ 1.597	€ 1.637	€ 1.688	€ 1.745
huishoudens met een laag inkomen met drempel	€ 530	€ 525	€ 542	€ 556	€ 573	€ 593
loonkostensubsidie	€ 7.715	€ 7.642	€ 7.895	€ 8.092	€ 8.344	€ 8.625
D. Aantal eenheden:						
bijstandsontvangers	860	867	874	883	895	911
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	432	473	517	564	617	674
huishoudens met een laag inkomen met drempel	5.244	5.229	5.277	5.326	5.377	5.426
loonkostensubsidie	173	186	198	211	223	236
E. Basisbedragen per maatstaf (A x D):						
bijstandsontvangers	€ 4.464.956	€ 4.448.159	€ 4.498.486	€ 4.532.113	€ 4.599.319	€ 4.692.845
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	€ 453.692	€ 490.919	€ 538.005	€ 585.719	€ 641.479	€ 701.877
huishoudens met een laag inkomen met drempel	€ 1.870.710	€ 1.842.679	€ 1.866.068	€ 1.877.850	€ 1.899.179	€ 1.919.678
loonkostensubsidie	€ 898.183	€ 951.445	€ 1.019.084	€ 1.081.814	€ 1.148.164	€ 1.214.407
Totaal basisbedrag cluster Participatie*	€ 7.687.541	€ 7.733.202	€ 7.921.643	€ 8.077.495	€ 8.288.141	€ 8.528.807
F. Totaalbedragen per maatstaf (C x D):						
bijstandsontvangers	€ 6.634.924	€ 6.627.757	€ 6.900.678	€ 7.147.141	€ 7.464.695	€ 7.860.516
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	€ 674.186	€ 731.469	€ 825.299	€ 923.678	€ 1.041.120	€ 1.175.644
huishoudens met een laag inkomen met drempel	€ 2.779.875	€ 2.745.591	€ 2.862.548	€ 2.961.370	€ 3.082.367	€ 3.215.460
loonkostensubsidie	€ 1.334.700	€ 1.417.654	€ 1.563.275	€ 1.706.020	€ 1.863.471	€ 2.034.133
Totaalbedrag cluster Participatie*	€ 11.423.685	€ 11.522.471	€ 12.151.800	€ 12.738.210	€ 13.451.653	€ 14.285.752
G. Bedrag per eenheid voor vertaling naar functioneel						
Uitvoeringsbudget per bijstandsgerechtigde	€ 4.479	€ 4.360	€ 4.444	€ 4.403	€ 4.433	€ 4.438
Uitvoeringsbudget per verstrekte loonkostensubsidie	€ 2.081	€ 2.026	€ 2.065	€ 2.046	€ 2.059	€ 2.062
Begeleidingsbudget per verstrekte loonkostensubsidie	€ 5.442	€ 5.299	€ 5.401	€ 5.350	€ 5.386	€ 5.393
Re-integratie doelgroepenregister	€ 1.522	€ 1.482	€ 1.510	€ 1.496	€ 1.506	€ 1.508
Re-integratiebedrag per bijstandsontvanger	€ 1.414	€ 1.377	€ 1.403	€ 1.390	€ 1.400	€ 1.402
Minimabedrag lage inkomens	€ 517	€ 503	€ 513	€ 508	€ 512	€ 512
Minimabedrag per bijstandsontvanger	€ 1.630	€ 1.587	€ 1.618	€ 1.603	€ 1.614	€ 1.616
H. Vertaling naar functionele indeling**						
Uitvoering	€ 4.211.559	€ 4.157.467	€ 4.293.542	€ 4.320.164	€ 4.425.608	€ 4.531.467
Begeleiding	€ 941.530	€ 982.952	€ 1.069.412	€ 1.128.037	€ 1.203.019	€ 1.272.057
Re-integratie	€ 1.873.706	€ 1.895.283	€ 2.007.156	€ 2.072.320	€ 2.181.406	€ 2.293.691
Programma en apparaat minimeleid	€ 4.112.990	€ 4.008.209	€ 4.121.174	€ 4.122.415	€ 4.194.399	€ 4.252.222
Marge	€ 283.901	€ 478.560	€ 660.516	€ 1.095.273	€ 1.447.222	€ 1.936.315
Totaal cluster participatie in lopende prijzen	€ 11.423.685	€ 11.522.471	€ 12.151.800	€ 12.738.210	€ 13.451.653	€ 14.285.752
Totaal in prijzen van 2025 (exclusief marge)	€ 11.139.785	€ 11.043.911	€ 11.491.284	€ 11.642.937	€ 12.004.431	€ 12.349.437

(*) exclusief integratie- en decentralisatie-uitkeringen

(**) de bedragen in de rijen 49 t/m 52 luiden in constante prijzen van 2025. Het totaal bedrag in rij 54 is in lopende prijzen.

Schiermonnikoog

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A. Bedragen per eenheid (exclusief uitkeringsfactor):						
bijstandsonvangers	€ 5.192	€ 5.129	€ 5.146	€ 5.131	€ 5.141	€ 5.149
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	€ 1.050	€ 1.037	€ 1.041	€ 1.038	€ 1.040	€ 1.042
huishoudens met een laag inkomen met drempel	€ 357	€ 352	€ 354	€ 353	€ 353	€ 354
loonkostensubsidie	€ 5.192	€ 5.129	€ 5.146	€ 5.131	€ 5.141	€ 5.149
B. Uitkeringsfactor						
	1,49	1,49	1,53	1,58	1,62	1,68
C. Bedragen per eenheid inclusief uitkeringsfactor (A x B)						
bijstandsonvangers	€ 7.715	€ 7.642	€ 7.895	€ 8.092	€ 8.344	€ 8.625
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	€ 1.561	€ 1.546	€ 1.597	€ 1.637	€ 1.688	€ 1.745
huishoudens met een laag inkomen met drempel	€ 530	€ 525	€ 542	€ 556	€ 573	€ 593
loonkostensubsidie	€ 7.715	€ 7.642	€ 7.895	€ 8.092	€ 8.344	€ 8.625
D. Aantal eenheden:						
bijstandsonvangers	7	7	7	7	7	7
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	5	5	6	7	7	8
huishoudens met een laag inkomen met drempel	62	62	62	63	64	64
loonkostensubsidie	1	1	1	1	1	1
E. Basisbedragen per maatstaf (A x D):						
bijstandsonvangers	€ 34.612	€ 34.482	€ 34.872	€ 35.133	€ 35.654	€ 36.379
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	€ 5.251	€ 5.682	€ 6.227	€ 6.779	€ 7.425	€ 8.124
huishoudens met een laag inkomen met drempel	€ 22.100	€ 21.769	€ 22.046	€ 22.185	€ 22.437	€ 22.679
loonkostensubsidie	€ 5.192	€ 5.500	€ 5.891	€ 6.253	€ 6.637	€ 7.020
Totaal basisbedrag cluster Participatie*	€ 67.155	€ 67.433	€ 69.035	€ 70.350	€ 72.152	€ 74.201
F. Totaalbedragen per maatstaf (C x D):						
bijstandsonvangers	€ 51.434	€ 51.378	€ 53.494	€ 55.404	€ 57.866	€ 60.934
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	€ 7.803	€ 8.466	€ 9.552	€ 10.691	€ 12.050	€ 13.607
huishoudens met een laag inkomen met drempel	€ 32.841	€ 32.436	€ 33.818	€ 34.985	€ 36.415	€ 37.987
loonkostensubsidie	€ 7.715	€ 8.195	€ 9.036	€ 9.861	€ 10.772	€ 11.758
Totaalbedrag cluster Participatie*	€ 99.793	€ 100.475	€ 105.900	€ 110.942	€ 117.102	€ 124.286
G. Bedrag per eenheid voor vertaling naar functioneel						
Uitvoeringsbudget per bijstandsgerechtigde	€ 4.479	€ 4.360	€ 4.444	€ 4.403	€ 4.433	€ 4.438
Uitvoeringsbudget per verstrekte loonkostensubsidie	€ 2.081	€ 2.026	€ 2.065	€ 2.046	€ 2.059	€ 2.062
Begeleidingsbudget per verstrekte loonkostensubsidie	€ 5.442	€ 5.299	€ 5.401	€ 5.350	€ 5.386	€ 5.393
Re-integratie doelgroepenregister	€ 1.522	€ 1.482	€ 1.510	€ 1.496	€ 1.506	€ 1.508
Re-integratiebedrag per bijstandsonvanger	€ 1.414	€ 1.377	€ 1.403	€ 1.390	€ 1.400	€ 1.402
Minimabedrag lage inkomens	€ 517	€ 503	€ 513	€ 508	€ 512	€ 512
Minimabedrag per bijstandsonvanger	€ 1.630	€ 1.587	€ 1.618	€ 1.603	€ 1.614	€ 1.616
H. Vertaling naar functionele indeling**						
Uitvoering	€ 31.938	€ 31.487	€ 32.477	€ 32.639	€ 33.400	€ 34.169
Begeleiding	€ 5.442	€ 5.682	€ 6.182	€ 6.520	€ 6.954	€ 7.353
Re-integratie	€ 17.038	€ 17.372	€ 18.542	€ 19.291	€ 20.461	€ 21.665
Programma en apparaat minimaleid	€ 42.895	€ 41.761	€ 42.943	€ 42.951	€ 43.688	€ 44.254
Marge	€ 2.480	€ 4.173	€ 5.756	€ 9.539	€ 12.599	€ 16.846
Totaal cluster participatie in lopende prijzen	€ 99.793	€ 100.475	€ 105.900	€ 110.942	€ 117.102	€ 124.286
Totaal in prijzen van 2025 (exclusief marge)	€ 97.313	€ 96.302	€ 100.144	€ 101.402	€ 104.504	€ 107.440

(*) exclusief integratie- en decentralisatie-uitkeringen

(**) de bedragen in de rijen 49 t/m 52 luiden in constante prijzen van 2025. Het totaal bedrag in rij 54 is in lopende prijzen.

Bijlage 3: Doelstellingen Dokwerk 2027

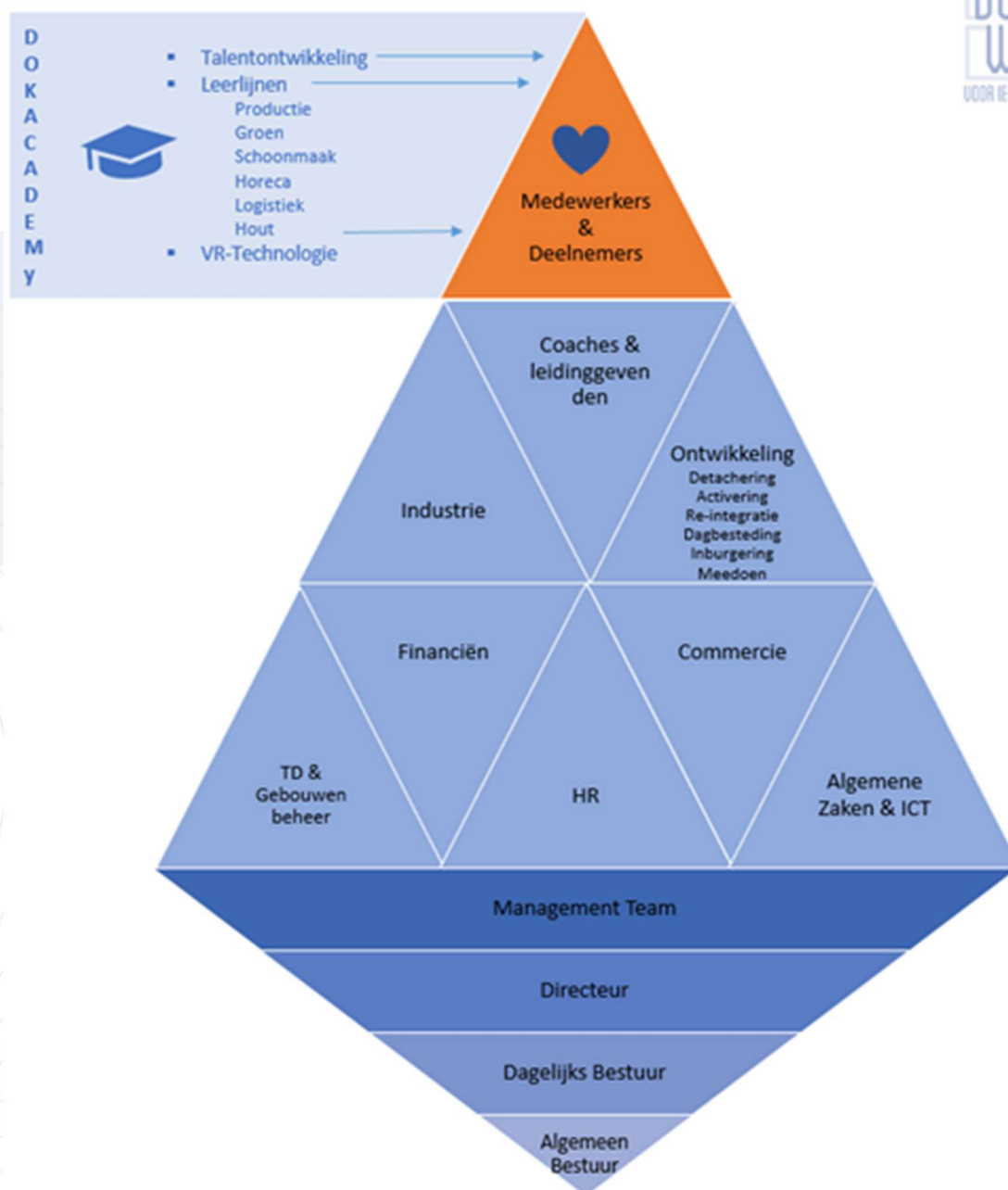
Voor 2027 is het driejarige Koersplan van Dokwerk over de looptijd van 2026 tot en met 2028 leidend, zie Hoofdstuk 2, de beleidsvisie van het bestuur.

Onderliggend gelden de volgende doelstellingen op hoofdlijnen:

1. Het resultaat uit bedrijfsvoering voor 2027, zie programmabegroting H8, is als doelstelling minimaal leidend.
2. Beweging van binnen naar buiten Wsw – aandeel extern
Dokwerk ondersteunt de beweging **“binnen naar buiten”** waarbij mensen vanuit onze diverse doelgroepen zoveel mogelijk extern werken c.q. worden geplaatst.
Extern werken is echter niet voor iedereen haalbaar dus maatwerk blijft in dezen vereist. Daarbij is het detacheringspotentieel binnen de Wsw zo goed als volledig afgeroomd waardoor groei op dit punt niet meer realistisch is.
Per eind 2025 werkt nog circa 42% van de Wsw- en de PW-medewerkers extern. In 2027 streven we daarom in beginsel naar behoud van het aandeel extern op minimaal 40%.
3. De toeleiding van nieuw beschut werken is optimaal georganiseerd waarbij, volgens afspraak met de deelnemende gemeenten, de verplichte SZW-taakstelling is losgelaten om een (grote) wachtlijst bij Dokwerk in dit kader zoveel mogelijk te voorkomen.
Bij de realisatie beschut werken hanteert Dokwerk de volgende vuistregel: **“3 uitstroom Wsw = 1 herplaatsing beschut werken”**. Dit uitgangspunt past bij de visie vanuit de Participatiewet annex met de afbouw op de Wsw.
De verplichte taakstelling vanuit SZW wordt met dit uitgangspunt royaal gehaald en feitelijk ruim overschreden.
4. De begeleiding van de doelgroep loonkostensubsidie (BAB indicaties) is optimaal georganiseerd, binnen de kaders van het rijks- en gemeentebudget.
5. De uitstroom van mensen uit de uitkering als gevolg van een re-integratietraject bij Dokwerk is minimaal 35% van de nieuwe instroom (fulltime en parttime).
Deze doelstelling is in de lijn van de afgelopen twee jaren. De (actuele) instroom van mensen wordt in toenemende mate gekenmerkt door een relatief “grote afstand tot werk” en “meervoudige problematiek” hetgeen uitstroom naar regulier werk bemoeilijkt.
6. Alle doelgroepen en personeel binnen Dokwerk worden optimaal ondersteund en ontwikkeld (binnen de door de gemeenten gegeven kaders).
7. De klant (opdrachtgever/inlener) wordt optimaal en professioneel bediend.
8. Het begrote ziekteverzuim voor 2027 is maximaal 13,5% (= onder het landelijk gemiddelde in de sector).

N.B. Bovenstaande doelstellingen gelden als richtlijn voor 2027 en worden bij de interne begrotingscyclus in het najaar nader gespecificeerd door het MT.

Bijlage 4: Organisationschema Dokwerk

Bijlage 5: Bestuurssamenstelling GR NEF (Dokwurk)

De samenstelling van het Algemeen en Dagelijks Bestuur van GR Werk-/leerbedrijf Noardeast Fryslân (Dokwurk) is per 31 december 2025 als volgt:

Dhr. R. Kempenaar	B&W Dantumadiel, voorzitter	DB en AB
Dhr. P.L. Braaksma	B&W Noardeast-Fryslân, secretaris	DB en AB
Dhr. K. Wielstra	B&W Dantumadiel	AB
Mevr. L. Vellinga	B&W Noardeast-Fryslân	AB

De adviseurs voor het Algemeen en Dagelijks Bestuur vanuit Dokwurk zijn:

Dhr. J.H. van der Meulen	Algemeen directeur
Dhr. J.J. de Jong	Concern Controller

Bijlage 6: Arbobeleidsverklaring Dokwurk

De directie van Dokwurk verklaart dat zij zich inzet voor het waarborgen van een veilige en gezonde werkomgeving voor alle medewerkers en deelnemers. Wij streven ernaar om continu te verbeteren op het gebied van arbeidsomstandigheden, veiligheid en gezondheid. Wij zien dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van directie, leidinggevenden, medewerkers en deelnemers.

Onze doelstellingen zijn:

- Het voorkomen of beperken van arbeidsrisico's die kunnen leiden tot ongevallen, ziekteverzuim of beroepsziekten.
- Het bevorderen van het welzijn en de betrokkenheid van onze medewerkers en deelnemers door aandacht te besteden aan hun fysieke, mentale en sociale behoeften.
- Zorg te dragen voor een sociaal veilige werkomgeving waar ongewenste omgangsvormen worden uitgebannen en niet langer voorkomen.
- Het voldoen aan alle wettelijke eisen en normen die gelden voor onze branche en activiteiten.

Om deze doelstellingen te realiseren, zullen wij:

- Een actueel arbobeleid ontwikkelen, implementeren en onderhouden dat aansluit bij onze visie, missie en strategie.
- De leidinggevenden ondersteunen in hun rol als uitvoerders en handhavers van het arbobeleid.
- De medewerkers en deelnemers informeren, instrueren en betrekken bij het arbobeleid en hen stimuleren om actief bij te dragen aan een veilige en gezonde werkomgeving.
- Actief reageren op ieder signaal van sociale onveiligheid en deze aanpakken conform ons vastgestelde beleid.
- De preventiemedewerker, de bedrijfsarts en de arbodienst inschakelen voor advies en ondersteuning op het gebied van arbeidsomstandigheden, veiligheid en gezondheid.
- Regelmatig een RI&E uitvoeren om de arbeidsrisico's te inventariseren en te evalueren en een plan van aanpak op te stellen om deze te verminderen of te elimineren.
- Passende maatregelen treffen om de arbeidsomstandigheden te verbeteren, zoals het verstrekken van persoonlijke beschermingsmiddelen, het aanbieden van ergonomische hulpmiddelen, het opstellen van noodprocedures, etc.
- De effectiviteit en naleving van het arbobeleid monitoren en controleren, door middel van inspecties, audits, enquêtes, etc.
- De resultaten en feedback over het arbobeleid rapporteren en evalueren, en het arbobeleid aanpassen indien nodig.

Daarnaast erkent de directie van Dokwurk dat zij als detacheerder van medewerkers ook verantwoordelijk is voor de arbeidsomstandigheden, veiligheid en gezondheid van de medewerkers die bij andere organisaties worden ingezet. Wij zullen daarom:

- Een zorgvuldige selectie maken van de organisaties waar wij onze medewerkers detacheren, rekening houdend met hun arbobeleid en -praktijk.
- Duidelijke afspraken maken met de organisaties over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden op het gebied van arbeidsomstandigheden, veiligheid en gezondheid.
- Onze medewerkers voorzien van alle benodigde informatie, instructie en begeleiding over de arbeidsomstandigheden, veiligheid en gezondheid bij de organisaties waar zij worden gedetacheerd.
- Regelmatig contact onderhouden met onze medewerkers en de organisaties over de arbeidsomstandigheden, veiligheid en gezondheid, en eventuele problemen of klachten oplossen of escaleren.

- Onze medewerkers betrekken bij de evaluatie van het arbobeleid en -praktijk bij de organisaties waar zij worden gedetacheerd.

Deze arbobeleidsverklaring is geactualiseerd op 23 maart 2026 en zal jaarlijks worden geëvalueerd. Wij vragen alle medewerkers en deelnemers om zich te houden aan het arbobeleid en om mee te werken aan de uitvoering ervan.

Namens de directie van Dokwurk,

Hans van der Meulen
Directeur

Bijlage 7: Goedkeuring Bestuur

Opgemaakt door het Dagelijks Bestuur van Dokwurk in de vergadering van 13 april 2026.

Voorzitter
Was getekend, de heer R. Kempenaar

Secretaris
Was getekend, de heer P.L. Braaksma

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Dokwurk in de vergadering van 2 juli 2026.

Voorzitter
Was getekend, de heer R. Kempenaar

Secretaris
Was getekend, mevrouw D. Alkema